

Katarzyna Zawilska

X kolokwium młodych językovedcov,
Modra-Piesok 22-24 listopada 2000 r.

Prace Językoznawcze 3, 179-181

2001

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

jako badacza słowiańskiej onomastyki kreśli J. Udolph w szkicu *A. L. Schlözer und die slavische Namenforschung*.

Powyższe omówienie, z konieczności pobieżne, bo dotyczące ponad 60 prac zebranych w blisko pięciusetstronicowym tomie, ma jedynie zasygnalizować problemy podnoszone przez poszczególnych autorów. Zbiór ten jako całość, podobnie jak inne tego typu, charakteryzuje duża różnorodność i rozbieżność tematyczna oraz metodologiczna. W przypadku wydawnictwa praskiego nie jest to jednak zarzut – książka daje rzadką sposobność zapoznania się z aktualnymi problemami badań onomastycznych, zarówno w aspekcie teoretycznym, jak i praktyczno-materiałowym, podejmowanymi przez czołowych przedstawicieli onomastyki europejskiej.

Mariusz Rutkowski

X kolokwium młodych językovedcov,
Modra-Piesok, 22–24 listopada 2000 r.

Już po raz dziesiąty odbyło się spotkanie młodych językoznawców w miejscowości Modra-Piesok, oddalonej około 40 km od Bratysławy. Organizacją konferencji zajęła się tradycyjnie Slovenská jazykovedná spoločnosť pri SAV, a nad wszystkim czuwała dr M. Nabělková. W tym roku na spotkanie przyjechali językoznawcy ze Słowacji, Czech i Polski, reprezentujący różne ośrodki naukowe. Mimo zapowiedzi w konferencji nie wzięli udziału lingwiści z Rosji i Ukrainy.

Obrady rozpoczęły referaty poświęcone współczesnej leksyce. Pierwszy na temat neologizmów związanych z nazwiskami polityków czeskich wygłosiła Z. Opavská. Z. Tichá z Pragi w wystąpieniu *Profesionalizmy a slangizmy* omówiła prace nad frazeologią z wykorzystaniem Internetu. K. Malková z Ołomuńca przedstawiła wzajemne relacje między związkami frazeologicznymi pochodzącymi z języków francuskiego, niemieckiego i czeskiego. Na temat frazeologii wygłosiły też swoje referaty D. Jakše i D. Baláková. Przedpołudniowe obrady zakończyło wystąpienie H. Marešovej z Ołomuńca *Hlákoslovi českého jazyka emigrantské osady v polském Zelově*, które wywołało żywą dyskusję na temat języków mniejszości narodowych.

Kolejną grupę referatów wygłosili młodzi językoznawcy z Bratysławy i Pragi. Z. Pešková analizowała język prozy V. Pankovčína, a M. Ferenciová skupiła się na słownictwie baśniowym w dziele J. Bocatia. A. Škoviera w wystąpieniu *K problematike prekladu liturgických textov byzantsko-slovanského obradu* omówił problemy związane z przekładem tekstów liturgicznych. Kategorię czasu w słowackich przysłówkach scharakteryzowała M. Medňanská, a wyrażanie cza-

su terażniejszego w językach czeskim i angielskim przedstawiła M. Reslová. J. Mravinacová dokonała analizy semantycznej współczesnych neologizmów. P. Hudková omówiła proces lemantyzacji (charakterystyki morfologicznej tekstów za pomocą symboli) w językach słowiańskich.

Referaty zamykające obrady pierwszego dnia konferencji wywołały duże zainteresowanie, dotyczyły m.in. zagadnień oscylujących wokół słownictwa związanego z wykorzystaniem Internetu (wystąpienie M. Fedáka) i telefonu komórkowego (wystąpienie A. Krausovej).

Drugi dzień konferencji otworzył blok referatów historyczno-porównawczych językoznawców z Pragi. M. Sloboda mówił o języku mniejszości greckiej w Czechach. G. Cadorini scharakteryzował cechy języka furlandzkiego na tle klasyfikacji języków grupy italskiej. Referat *K charakteristike sotáckych nářečí* przedstawiła V. Kováčová. Przedmiotem wystąpień Z. Braunšteinovej, M. Jamborovej oraz M. Vajdlovej były zagadnienia dotyczące historii języka czeskiego. Referentki podkreśliły zaawansowanie prac nad tworzeniem słownika staroczeskiego.

W czterech następnych referatach dominowała problematyka onomastyczna. Przewiska scharakteryzowała I. Valentová z Bratysławy. *Adaptácia nemeckých terénnych názvov do slovenskej toponymickej sústavy (na príklade Dobšinej)* była przedmiotem analizy J. Krška z Bańskiej Bystrzycy. M. Šmejkalová z Pragi omówiła antroponimy występujące u V. Hájka – średniowiecznego pisarza czeskiego. Ożywioną dyskusję wywołało wystąpienie L. Urbancovej z Bańskiej Bystrzycy, która w referacie *Komunikácia najstaršej generácie v meste* przedstawiła charakterystykę aktu komunikacji w mowie najstarszych mieszkańców Zwolenia. Przedpołudniowe obrady zakończył referat P. Brundy na temat charakterystyki metod multimedialnych w nauczaniu języka obcego (na przykładzie kursu uniwersyteckiego języka angielskiego).

W kolejnych referatach koncentrowali się na zagadnieniach semantyczno-leksykalnych. K. Zawilska omówiła *Graffiti wykonane przez młodzież w Olsztynie*. Autorka przedstawiła charakterystykę poszczególnych grup napisów oraz podała przyczyny ich powstawania. M. Koncová z Bratysławy omówiła leksykę dotyczącą zmysłu dotyku. L. Haasová z Pragi zajęła się przejawami kreatywności w terminach językoznawczych. A. Rajnohová skupiła się na problemach teoretycznych związanych z synonimem jako fenomenem języka i metajęzyka. J. Sobčiková w wystąpieniu *Proces internacionalizace jazyka* podjęła niezwykle interesujący temat. Mówiła o przyczynach internacjonalizacji języka, podkreślając, że jedną z nich jest używanie Internetu. P. Šmídová z Pragi przedstawiła sposoby tworzenia neologizmów z wykorzystaniem złożeń, zrostów i niektórych prefiksów.

Popołudniowe obrady otworzyły dwa wystąpienia wykorzystujące teksty współczesne. K. Karhanová z Pragi zajęła się nazwami w czeskiej publicystyce

lat 90. M. Nowakowska z Łodzi wygłosiła ciekawy referat *Perswazja językowa w drobnych ogłoszeniach prasowych*. Autorka zwróciła uwagę na to, że wśród ogłoszeń prasowych spotyka się teksty o funkcji wyłącznie informującej (bez funkcji impresywnej) oraz teksty nacechowane dodatnio, które oddziałują na odbiorcę. Kolejne trzy referaty dotyczyły problematyki historycznojęzykowej. O słownictwie baśniowego dzieła J. Seiferta mówił L. Janovec, a o problemach paleograficznych w odczytywaniu tekstów barokowych B. Michalová. J. Mielczarek z Torunia przedstawiła *Uwagi na temat czytelności rękopisu czeskiego z XVI w.*, tekstu o niewyjaśnionym dotąd autorstwie, przechowywanym w Książnicy Miejskiej w Toruniu. Drugi dzień obrad zamknął referat J. Ludovej z Pragi na temat sposobu uczenia języka czeskiego w szkołach średnich.

Ostatni dzień konferencji rozpoczęły referaty skupione wokół problematyki kontaktów językowych w grupie słowiańskiej. Z. Miškovicová z Preszowa mówiła o homonimii serbsko-słowackiej. L. Wiatrowska z Torunia przedstawiła referat *Kilka uwag o interferencji językowej w językach słowiańskich (na materiale języka polskiego i serbskiego)*. M. Šimková zaprezentowała kłopoty edytorskie związane z krytycznym wydaniem tekstu D. Tatarki, P. Karpinský dokonał historycznej analizy tekstu z 1865 r., a G. Zoričáková w referacie *Priestor mesta u Reymonta a Mrštika* scharakteryzowała opisy miasta w powieściach epickich polskich i słowackich. I. Malec z Bratysławy omówiła motyw torsu i piersi w poezji słowackiego romantyzmu.

Kolejne referaty dotyczyły synchronicznego opisu gramatycznego. B. Holíčová z Bratysławy poddała analizie złożenia z prefiksem *bio-*, a I. Kosek z Olsztyna w wystąpieniu *Jeszcze o leksemach 'žal', 'škoda'* zajęła się charakterystyką językową tych trudnych do zaklasyfikowania jednostek. Ostatnie dwa referaty omawiały zagadnienia historycznojęzykowe. A. Škovierová scharakteryzowała gramatyki języka czeskiego pochodzące z XVI i XVII w., zaś P. Ryšavá przybliżyła obecnym problem walencji niektórych leksemów na podstawie żywotów Cyryla i Metodego.

Trzydniowe obrady „X kolokvium mládych jazykovedcov” podsumowała M. Nabělková, podkreślając szeroką tematykę poruszanych zagadnień. Przedstawione referaty umożliwiły uczestnikom konferencji zapoznanie się z badaniami i osiągnięciami różnych ośrodków naukowych oraz wymianę doświadczeń.

Spotkania lingwistów stały się już tradycją. Odbývają się niezmiennie w życzliwej i twórczej atmosferze pracy. Za to wszystko należą się podziękowania organizatorom, a zwłaszcza M. Nabělkovej.

Katarzyna Zawilska